

Charter voor de toekomst van Kortenberg

Dit Charter is een *engagement van de burgers en bestuurders* van de gemeente Kortenberg om in samenspraak en gedeelde verantwoordelijkheid afspraken en grondbeginselen vast te leggen die richting geven aan onze gemeente en onze lokale gemeenschap.

Artikel 1 – Hernieuwde oorkonde

In 1312 werd in de Abdij van Kortenberg het Charter van Kortenberg afgekondigd. Dit charter was een officieel pact tussen vorst en volk waarin hertog Jan van Brabant rechten en vrijheden van de adel en de steden erkende.

In 2012 hebben bestuurders en burgers, geïnspireerd door dit 700-jaar oude Charter, gezamenlijk een vernieuwende toekomstvisie voor Kortenberg ontwikkeld en uitgetekend. We willen in samenspraak vorm geven aan onze lokale samenleving, en daarbij zoveel mogelijk burgers en verenigingen actief betrekken.

In 2023 vernieuwden burgers en bestuurders deze gezamenlijke toekomstvisie, zoals afgesproken in dit Charter. We herbevestigen hierbij dat we samen op zoek gaan naar ontmoeting met elkaar. Zo geven we onze lokale gemeenschap vorm, door te luisteren naar elkaar en actief samen te werken. Deze toekomstvisie vormt de inspiratie voor een nieuw, eigentijds Charter van Kortenberg. Dit nieuwe charter geeft richting aan het beleid en de toekomstige initiatieven voor de lokale gemeenschap. Naast het samen creëren van een toekomstvisie voor onze gemeente op lange termijn, willen we op deze manier een vernieuwde invulling geven aan participatie en actief burgerschap om zo de lokale democratie te versterken.

Artikel 2 – Grondbeginselen

Wij, burgers en bestuurders van Kortenberg, gaan akkoord om onze gemeente en lokale gemeenschap te baseren op volgende grondbeginselen:

1. *een solidaire samenleving* waarbij we uitgaan van de mogelijkheden van elke mens en bijzondere aandacht hebben voor de meest kwetsbaren onder ons

Een solidaire samenleving groeit vanuit de ontmoeting en het delen met elkaar, met als motto: 'iedereen samen'. Een gezellige en gastvrije dorpskern vormt het kader. Het delen van kennis, diensten en (gebruiks)voorwerpen wordt ondersteund. Ontmoetingscentra en initiatieven van de lokale ondernemingen en buurtbewoners dragen bij aan dit gevoel van samenhang. Voor nieuwkomers, van welke origine ook, is ons dorp een plek om de ander te ontmoeten en zo deel te worden van de solidaire samenleving.

2. *een kruispunt voor alle generaties en culturen* waarbij we, met fundamentele eerbied voor onze eigen taal en cultuur, met wederzijds respect voor verschillen, in dialoog zoeken naar wat ons verbindt: we komen samen, luisteren naar elkaar en delen kennis en ervaringen binnen één lokale gemeenschap

Verbinding zoeken en vinden over alle grenzen heen schuilt vaak in kleine initiatieven, zoals wanneer kinderen en ouderen samen activiteiten doen, creatieve inwoners hun kunde overbrengen aan anderen of wanneer kennis over het dorp gedeeld wordt met nieuwkomers. Deze ontmoeting, openheid en het delen van kennis en levenservaring brengt mensen samen. Taal- of andere barrières vallen weg wanneer dorpsgenoten elkaar oprecht willen begrijpen en op weg willen helpen.

3. *een open gemeenschap met plaats voor ontmoeting* met de ander waarbij onze gemeente een gastvrije, publieke omgeving is waar mensen cultuur beleven, zich ontwikkelen, samenwerken, elkaar ontmoeten en feesten en waar we samen omgaan met diversiteit met respect voor ieders eigenheid

Jong en oud ontmoeten elkaar in de openbare ruimte. Zij hebben ook hun eigen plekken om initiatief te nemen voor uitdagende, sportieve en creatieve activiteiten. Kinderen leren ontmoeten in speelplekken. Zo weten ze van jongs af dat iedereen welkom is op elke fijne plek, zonder onderscheid van afkomst of identiteit.

4. *een lokale ruimte om in te leven en te beleven* waarvoor Kortenberg een aangename, zuurstofrijke, schone omgeving biedt waar het goed is om te leven, een rustpunt in een continu veranderende leefwereld

Onze gezamenlijke ruimte, met bossen en speelgebieden in het groen, houden we samen proper en aangenaam. Actief deel uitmaken van de lokale gemeenschap werkt het best als we samen delen en creëren, op welk terrein ook: kunst en cultuur, vrijetijds- en sportbeleving, genieten van voedsel en drank, zorgen voor elkaar.

5. *een plaats met groene verbindingen tussen het centrum en de dorpskernen*, met de grootstad en de wereld zodat alle bewoners zich op gepaste, afwisselende manieren kunnen verplaatsen

Dorpskernen met voldoende voorzieningen zetten in op een veelheid aan verplaatsingsmogelijkheden, zodat alle inwoners zich veilig en aangenaam kunnen bewegen. Woongebieden en schoolomgevingen worden verbonden door buurt- en voetwegen, weg van het autoverkeer en waarin fietsers en voetgangers een duidelijke en veilige plaats hebben.

6. *een gemeenschap die duurzaam vooruit gaat* waarbij we samen experimenteren en vernieuwen vanuit onze eigen wortels: we waarderen en behouden wat goed is, om van daar uit te groeien naar mensvriendelijke vooruitgang waarbij we streven naar een zo groot mogelijk evenwicht tussen mens, economie en leefmilieu.

De grote vraagstukken van de wereld hebben ook hun weerslag op de lokale gemeenschap: de klimaatdoelstellingen, de energietransitie, de grondstoffenschaarste en de biodiversiteit. Inwoners en bestuur zoeken samen naar oplossingen via plaatselijk verankerde concrete initiatieven, die bijvoorbeeld inspelen op het toegankelijk maken van de korte keten, ondersteunen van kringlooeconomie, het ontwikkelen van lokale nieuwe energiesystemen, het organiseren van deelvervoer of het verder verkleinen van de afvalberg.

Artikel 3 – Verbintenissen

Wij engageren ons voor:

- Kortenberg als een gemeenschap waar bestuurders en burgers in co-productie vorm geven aan hun samenleving
- een permanente en open dialoog waar bestuur en burgers als gelijkwaardige partners aan deelnemen
- het concreet waarmaken van de toekomstvisie en grondbeginselen in een waaier van acties en initiatieven waar burgers en bestuur energie voor voelen en die ze waardevol vinden

Wij gaan akkoord om:

- een chartertoets in te voeren voor belangrijke beleidsbeslissingen van het gemeentebestuur en bij de start van elke nieuwe legislatuur daarover opnieuw afspraken te maken tussen de nieuw verkozen bestuurders en burgers die mee dit charter bewaken
- tussentijds of minstens op het einde van elke legislatuur gezamenlijk te evalueren of de samenwerkingsafspraken en grondbeginselen werden nageleefd
- telkens na twee legislaturen een hernieuwde toekomstvisie uit te tekenen, voortbouwend op de grondbeginselen van dit charter
- aan de burgers van Kortenberg een weerstandsrecht toe te kennen wanneer het bestuur in zijn beslissingen of handelingen het Charter van Kortenberg niet naleeft

Wij doen een oproep:

- aan de bestuurders van elke volgende legislatuur om deze aanbevelingen mee in hun beleidsprogramma op te nemen

Artikel 4 – Groeiproces

Naar aanleiding van de 700ste verjaardag van het Charter van Kortenberg startte het gemeentebestuur, gelijktijdig met de feestelijke evenementen, een participatietraject met het oog op het ontwerpen van een toekomstvisie en een vernieuwd Charter van Kortenberg. Een kerngroep van een tiental burgers en bestuurders leidde gedurende 2 jaar dit traject in goede banen.

Deze kerngroep verandert doorheen de tijd, maar blijft de charterprincipes onder de aandacht brengen bij inwoners zowel als bestuurders. Iedereen die participatie en actief burgerschap een warm hart toedraagt, kan deel uitmaken van deze Chartergroep.

Voor het bestuur van Kortenberg

(handtekeningen van gemeenteraadsleden / leden van de raad voor maatschappelijk welzijn)

Voor de burgers van Kortenberg

(handtekeningen van deelnemers aan de toekomstverkenning)

Ondertekend op 27 september 2023 te Kortenberg

Dit Charter voor de toekomst van Kortenberg is de vernieuwde versie van 2023, gebaseerd op de droom- en denkdag van 11 maart 2023.